

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
30 Martie st. v.
11 Aprilie st. n.

Esc în fiecare duminică.
Redacțiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 13.

ANUL XXII.
1886.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe 1/2 de an 5 fl.; pe 1/4
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

Fata popii.

— Roman în 2 tomuri. —
(Urmare).

Bine făcu că eși, căci badea Protosie nu mai putea de dorul d'ă remâne singur cu popa, să potă vorbi cu el între patru ochi despre treba, în care vinise aici slăbănog și bolnăvicios, trăgându-se pe jos o di de veră până 'n seră.

El făgăduise poporului din satul lui, că va împedea pe popa să potă urcă plata dascălului: notarul de acolo i-a și dat vorba, că-i va fi intru ajutor; dar fiind că părintele Movilă și ginere-seu și 'n Brândușeni voiau să 'imbogățescă dascălul, credea că va fi foarte puincios să-și câștige și pe popa Tanase, care și de altmintrele eră dușman de mörte al popii din Riurenii. Etă pentru ce a vinit el acum aici! Nu pentru flori de cuc a făcut acăsta cale lungă.

Apröpe la un cias petrecură ei împreună. Ce vor fi vorbit, e treba lor. Incolo inse vom șci și noi, din faptele ce au să urmeze. Deocamdată numai atăta putem să dăcem, că la despărțire amândoi erau veseli. Semnul, că ori au isprăvit trebile bine, ori — au beut pré mult.

Abiă se depărtă Protosie, Rachila îndată apărü și întrebă pe tată-seu:

— Ce-i?

— Bine. Popa Movilă vré să s'amestece 'n satul meu; dar las' că i-oi da peste ghiare, încât va simți și ginere-seu!

Apoi povesti fiicei sale tot ce-a auđit din Protosie și 'neheia:

— Apoi nu-i obrăznicie asta?

— Lasă că-i bine! Nisuița lor cu urcarea plății invetătorului se potrivește de minune cu planul meu de resbunare.

— Cum?

— Vom lăsă lucrurile să se desvölte după placul aceloră ce le pun la cale. Aceste, firește, vor produce tulburare mare în popor, care nu vré odată cu capul să plătescă mai bine pe invetători. Atunci noi vom respândi vorba, că notarul și cu popa Movilă sînt urzitorii; că numai dănsii voese să pună pe bieții ömeni biruri noue. Va fi tocmăi de ajuns atăta, pentru ca poporul să-și arete tötă mânia asupra lor.

— Da, da.

— Mânia poporului, intocmai ca marea în turbare, va scöte la ivelă lucruri ascunse. Atunci ne vom găsi ușor ömeni cari să acuse și pe popa și pe ginere-seu. Investigație aici, investigație acolo. Com-

promisiune, rușine, suspendare, destituire . . . Și ce mai șci.

Și dăcënd acește vorbe c'o grabă uimitöre, se întörse într'un călcăiu și cãntãnd cu bucurie, apuca pe tatăl seu și-i încarcă fața de sãrutãri.

Erã fericitã afarã din cale. Dar mai fericit se credea el, cã Dumneđeu i-a dat o fatã așã cu minte!

Se și grãbi a-i dăce:

— Ce minte de popã!

— Vom arãtã noi notarului și lui popa Movilã cine sîntem! Hah! cum i-om nimici! Și nu mi-se va face mila de ei! Nu! Nici odatã!

— Așã!

— Eu am să fiu preotesã 'n Valea-micã, Notarul Cãnepean va remãnã fãrã pãne: er popa Movilã...

— Vom allã ac și pentru cogiocul lui.

— Ce minunat ar fi să ajungã Spinean al meu în locul lui!

— Fii pe pace. La noi se pot multe de töte.

— Ș-acum . . .

— Me du: să 'ncep.

— În cias bun!

Popa eși, er Rachila se duse 'n odaia ei, scrise amiceii sale Sãveta, nevësta pãdurarului, să vie pãnã la dënsa, cãci are să-i spunã o vorbã și trimise scri-sörea prin un bãiat.

Nu trecü un cias și aceea vini, cãci locuia în satul vecin.

Rachila o intimpinã cu drag și-i dăse:

— Am să-ți spun o veste bunã. Am găsit o stație pentru frate-teu.

— Iți mulțãnesc. Dar la ce pöte fi el bun? Cã nu a invetãt nimica. Abiã șcie să-și scriã numele.

— Inse are glas bun.

— Da.

— Și atãta e de ajuns. Pentru stația ce i-am găsit, nu trebuie să aibã decãt glas bun. Cel puțin ömenii se mulțãnesc și cu atãta.

— Dörã nu vrei să-l faci dascãl undeva?

— Ba da.

— Facu-mi cruce! Dar auđi-me, e un nãtãntoc! Cum să 'nvețe el pe alții, când nici önsuș nu șcie carte?!

— Ciudate vorbe! Par cã n'ar mai fi și alți dascãli ca el! Privește 'n giur și veđi!

— Șciü; dar aceia mai toți sînt din vremile bëtãrane.

— Ba sînt destui și de eri de-alaltãeri. Dar nu face vorbã multã! Frate-teu are glas bun, prin urmare o să fie dascãl. Asta ț-o spun eu.

— Decă mi-o spui tu, trebuie să cred. Dar unde?
 — Aici la noi!
 — Aici? Dar cel de pân' acuma?
 — Are o spuză de copii și ȳice că nu pôte trăi din plata de 80 fl. pe an: cere mai mult, poporul inse nu vré să-i dea odată cu capul și caută alt dascăl cu plată mai mică. E mare resmeliță la noi in sat. Decă frate-teu va primi cu 79 fl., va fi ales.
 — Primi-va el și cu 50.
 — Așá dară pôte fi sigur. Când am audit de murmurul poporului, îndată am gândit la frate-teu, pentru că te iubesc ca pe o adevărată prietenă.
 Saveta găsi cuviincios a o sărutá și adause:
 — Nu știu cum să-ți mulțamesc!
 — Pré ușor. O mână spélá pe alta. Fă-mi și tu ce te-oi rugá.
 — Cu plăcere.
 — Cunoști pe Spinean.
 — Un voinic desghetát și luminat.
 — Dar cam sfios. Incolo inse cum e mai bun omul să-l ai in mâna dréptă. Care va să ȳică...
 — Iți place.
 — Așá într'o dóră. E bine, am audit că densus nu-i străin de mine și că are de gând să me pețescă, dar se teme.
 — Me mir, că nu mi-a vorbit de asta, ba nici bărbatului meu nu i-a spus nimica.
 — Și de aici poți vedé, că se teme. Dar eu am audit.
 — Te cred.
 — Acuma étá ce te rog eu! Fă să-l 'ntelnești cât mai curénd și-l incuragéză, că decă va îndrėzni, va izbuti!
 — Pré bine! chiar mâne am să-i vorbesc, căci ni-a ȳis că va vini.
 — Mai poți să-i adaugi, că atunci de bună sémă are să fie ales popá in Valea-mică.
 — Înțeleg.
 — Dar fii istetă. Nu cumva să pari ca și când eu -aș fi rugat. Cí spune-i éc' așá, ca din întemplanre, că mi mine nici n'ai vorbit despre tréba acésta; dar deca dorește, vei pune bucuros o vorbă bună la mine pentru el. Șcii tu cum.
 — Lasá pe mine! Mâne sérá o să-ți raportez.
 — Pré bine.
 — Ș-acum, nópte bună!
 Prietenele se despărțiră sărutându-se cu drag
 — Așá, — ȳise Rachila, după ce s'a depărtat prietena sa, — tréba acésta e bine pusá la cale. Nu știu și nu mult me taie capul, decă va fi fratele Savetei dascăl la noi; dar e sigur, că eu am să fiu soția lui Spinean.
 Și pe când ea vorbiá așá, sosi și tatá-seu, vind tot într'un suflet, ca cel ce are grabá mare.
 — Am vinit să-ți spun, — începú el, — că poporul e 'nvrăjbit grozav pe notarul și pe dascălul. Toți strigá, că lor nu le trebuie nici unul nici altul.
 — Bine, dar spus-ai ómenilor de 'ncredere, ce să facă?
 — N'a fost trebuință. Șcii ei asta și fără mine. Mâne va porni o deputațiune la solgábireul, care va duce acusa contra notarului.
 — Incát pentru dascălul...
 — Grigea mea. De aceea sânt mai marele lui. Ar fi rușine să nu pot destitui p'un dascăl!
 — Eu i-am și găsit următorul. Pe fratele Savetei.

Părintele Tanase scóse un hohot.

— Pré bine. Cât mai prost, atât mai potrivit: nu-i sumeț și-i pot porunci.

Nu puturá să urmeze convorbirea, căci dinafară s'auđi un sgomot mare. Erá o sumedenie de ómeni.

cari făceau gurá mare și strigau, că lor nu le trebuie dascălul de-acuma, că-i pré sumeț și cere platá mai mare.

— Bine, dragii mei! — molcomi popa pe cei mai cu gurá, — decă nu-l voiți, nimene nu vi-l pôte ținé cu sila...

— Nu, nu!

— Voi l'a-ți ales.

— Notarul ni l'a adus pe cap, — ȳise unul.

— Dar atunci n'am știut că va cere să-i inmulțim plata, — adaugá altul.

— Nu-i putem da platá mai bună, — vorbi al treile, — că si ciurdarul și purcarul satului au cerut simbrie mai mare și acestora a trebuit să le dăm.

— Aflá-om noi dascăl și pe platá mai mică, — incheiá al patrule.

— Bine, dragii mei, — reluá vorba popa. Pre-cum l'ați ales, așá il și puteți da afará. Nici nu-i de voi. Voue ve trebuie un om care să ve cinstescă.

— Așá-i!

— Eu știu unul, — urmá popa. E blând, smerit.

— Acela ne trebuie!

— Bine, acum ve duceți acasă și stați pe pace. Mâne vom aduná soborul și acela va hotári cum va voi.

(Va urmá).

Iosif Vulcan.

Abraam

— Poemă biblică dramatisată in trei părți. —

(Fine.)

Casa lui Bathuel.

Bathuel și Laban.

Bathuel.

Labane, uite 'n vale și veđi ce este óre,
 Căci nóptea e aprópe, apune sfântul sóre,
 Și Rebeca nu vine cu oile-adápate.

Laban.

Zăresc ceva că vine pe dâmb colo, departe;
 Se pare-a fi Rebeca; o cunosc după oi...
 Dar cineva e ancă, ce merge dinapoi.
 E... un om, pe-o cămilă, cu multe incărcat...

Bathuel.

Dar ce să fie óre? ... ce s'o fi întemplat!...

Laban.

Din ce 'n ce s'apropie... Spre casa noastră vin.
 Acuma ved mai bine... Rebeca-i ș-un străin.

Bathuel.

Cine să fie óre? ... ce cautá el la noi!
 Om bun?! om reu?! vr'o rudă?!

Laban.

Étá-i pe améndoi!

Descalecă străinul de-un par cămila-și légá;
 Rebeca și cu densus par să se înțelégá!

Bathuel.

Dar strigá pe Rebeca.

Laban.

Rebeco! vin aci.

Intrá Rebeca și Eliezer.

Rebeca.

Tătașá! frate dragá! voi a ve povestí
 Ó bucurie mare! — Acest om a vinit
 Din partea lui Abraam.

Bathuel.

Cu bine ai sosit!

Eliezer.

Salut fața-ți cinstită, al Iehovei ales!

Bathuel.

Abraam, moșul nostru, la noi el te-a trimis?

Eliezer.

Istoria nu-i mare:

Soția lui Abraam, Sara, nu mai trăeșce
 Și densusul, de ce merge, de ce mereu slăbeșce;
 Un fiu ca și o flóre, remas acum orfan,
 Se jõeă și alergă prin valea Canaan.
 Și Abraam bêtânul, vèdendu-se slab tare,
 Voeșce pentru fiu-i șã-i dea o protectóre...
 Tot Canaanul inse nu cuprinde in sine
 Familii bune, drepte, ce Iehovei sã 'nchine:
 Așã-dar pentru fiu-i bêtânul nu voeșce
 Sã-i dea soție care cerul nu o iubeshce
 De-aceea, el pe mine aicea m'a trimes,
 Ca sã-i aleg o norã, ce vrednicã-i de-ales:
 Cu minte, blândã, bunã, și mai intãiu de tôte
 Sã credã in Iehova... ș-acum eu sper cã, pôte
 Mi-am implinit eu slujba, ș-alegerea-i fãcutã...
 Iehova-așã mi-a spus-o, prin vocea lui tãcutã; —
 Cãci fiind la fãntãnã, am ñis in pieptul meu:
 >Acea din copile care-mi va da sã beu
 Adapãnd și cãmila, e-a cerului alèsã!
 Acea lui Isac fi-va ursita sa mirèsã...
 Ș-aceea fu...

Bathuel.

Rebeca?!

*Rebeca.*Eu, tatã...
Eliezer.

Da, fu ea,

Ce grija mea cea mare acum mi-o ridicã.

Bathuel.

O Dòmne cât ești mare și cât de bun tu ești!
 Cum suflete-amãrite tu șcii sã le'ndulceșci...
 Simt, cã-ntr'a mele vine recurge tinerețã,
 Puterea imi renașce și fuge bêtãnețã...

Laban.

Iți mulțãmim o Dòmne! de astã bucurie
 Atãt de ne-așteptatã...

Eliezer.

Nu mai puțin și mte.

O fericire scumpã innecã-a mea suflare,
 Vèdend c'ai mei domni fi-vor mult bucurați.

Bathuel.

Ce mare

E 'ndurarea Iehovei acum pe-a nòstrã casã!

Laban.

Desbracã-te bêtãne, pune-te ici la mèsã,
 Sã ospetãm cu toții, — cãci cred cã ț-a fi fòme.

Eliezer.

Ve mulțãmeso, sãtul sũnt de feliurite pòme
 Ce am gãsit in cale-mi, dulci și recoritóre,

Bathuel.

Așã, Rebecã dragã! vei fi insoțitóre
 A unui om ce 'n lume te-a face fericitã!
 Ce ñici tu despre asta?...

Rebeca.

A! inima-mi palpitã

La astã veste dulce; ñic cã, cerului mare
 Jertfi-voi a mea viêtã pentru-a lui adorare.

Laban.

Nòptea e 'naintatã și noi toți osteniți.

Bathuel.

Da, trebui fie-care acuma s'odihniți.
 Duceți-ve cu toții in camerele vòstre,
 Er mãne diminetã noi, și slugele nòstre,
 Vom petrece pe fiica și pe bunul bêtãn
 Care o va conduce la demnul seu stãpãn.

Pe un vèrf de dël inverđit.

Isac.

Cãt mi se pare valea de verde, de frumòsã!
 Cãnt paserile, hojma și apa-i recoròsã
 Mai mult ca totdeuna; cãt imi pãrea odatã,
 Acestã 'ntinsã vale, cu mult infricoșatã,
 Pe cãnd... periti din minte visãri spãimãntãtøre,
 Dați loc la visuri scumpe și mai mângãetøre!

Eliezer! bêtãne!... te chem, vin mai in grabã
 Și-mi spune: reușit-ai in gingașã ta trebã?
 O cãt inima-mi bate, cu cãtã nerãbdare,
 Cu cãtã siluire aștept clipa in care
 Eliezer va ñice: Etã soția ta!
 O ceruri, ve deschideți! primiți inima mea!

Dar etã! ce se vede colo, in cea colnice?
 Și cine se indrèptã sã vie pe aice?
 Ori ochii me inșelã seu pôte eu visez...
 Eliezer... e densusul!...! oh! par' cã aiurez...
 Și ancã unul este... și este o femeie.
 O ved, se aproprie — și-i o sfãntã schintee,
 Din sòre ruptã... fața-i ca sòre strãluceșce,
 Ca pietrã nestimatã privirea-i este clește.
 Și 'ntreg corpu-i e farmec, cu grații inpletit...
 S-aproprie, inima-mi, suflarea-mi s'a'npetrit.
 Sã me ascund o clipã, s'o pot privi in fața.
 Cãci stãnd vèđut de densã, eu m'aș pface 'n ghiatã.

Intrã *Eliezer* și *Rebeca*.*Eliezer.*

Curènd, curènd Rebeco vedè-vei soțul teu
 Și de e demn de tine-ți va spune chipul seu.

Rebeca.

De asta nici odatã eu nu m'am indoit:
 Car de cãnd merg pe-aice puțin am ostenit
 Și decã vrei acuma sã stãm sã ne-odihnim.

Eliezer.

A trebuit cãmila in drum s'o pãrãsim,
 Cãci ostenise tare și nu mergea nainte...

Rebeca.

Sã stãm puțin aice, cãci sòrele-i ferbinte,
 Sub acest arbor mare noi ne vom recorì.

Isac, ascuns.

Cum șcie de lin, fraged și dulce a vorbi!
 Cãt este de frumòsã!

Eliezer.

Ceva umblãnd s'aude! —

Isac!...

Rebeca.

Ce ñici!

Eliezer.

E densusul care vine.

Rebeca.

Dar unde?

Eliezer.

Priveșce-l!

Rebeca.

Ce frumos e!

Eliezer.

Salut stăpân iubit!

Isac.

Tu ești Eliezer! și . . . Bine ați sosit!

Eliezer.

Sînt fericit, stăpâne; Iehovei mulțămesc,
Că greua 'nsărcinare putut-am sămplinesc
In totul!

Isac.

Șci-am bine că tu vei reuși
Dorința mea ș-a tatei in tot a'ndeplini.

Eliezer.

Privește-a ta alésă . . . de Iehova alésă!
Și vrednică cu dreptul de-a fi a ta mirésă.
E ruda ta de sînge, — alui Bathuel fiică
Și cu Laban e soră, — Rebeca . . .

Isac.

Va să dică

E ruda noastră dēnsa . . . e scumpă vēra mea!
Vorbește! dulce nume și chip mândru de stea!
Vorbește . . .

Rebeca.

Dar eu nu știu, decă se cade-acî
Făr' binecuvēntare noi ambii a vorbi?

Eliezer.

Ei da, are dreptate, voi încă nu puteți
Vorbi in locul esta, nici fața s'o vedeți,
Pân' ce Abraam vini-va ca viēta se v'o lege
Prin binecuvēntarea-i, ce-a fi pentru voi lege.

Isac.

Dar ce sgomot s'aude?

Eliezer.

Niște ômeni vorbesc.

Isac.

Privește! . . . sînt trei ômeni ce 'ncôce se pornesc.
Ce ved! . . . Abraam . . . tata . . . de doi é susținut,
E slab ș-abiă pășește, . . . me duc ca să-l ajut . . .

Eliezer.

O Dómne! ce să fie? ce s'ar fi intēplat?

Rebeca.

Eu tremur, ș-al meu sullet il simt că-i intristat.

Intră *Abraam* susținut de doi păstori.

Isac.

Ce este, tată dragă? . . . ce ți s'a intēplat?
Tu tremuri și ești rece . . . și pari inspăimēntat . . .

Abraam.

Oh! n'am nimic, copile, — o slăbiciune mare
M'a lovit de odată, ca dintr'o detunare;
Ș-am picat jos . . . cămăla, aprôpe ca să móră . . .
Și el . . . el nicăirea . . . o! tristă, négră ôră! . . .

Isac.

Dar ce vorbești tu tată, — de Eliezer pôte? . . .
Privește-l lângă tine, — el ș-a 'ndeplinit tôte
Ce avea de făcut.

Abraam.

Cum? tu! tu ai venit!

Dar sarcina ta? . . .

Eliezer.

Ét'o, cum o-am indeplinit!

Alui Bathuel fiică, ce cu voi este rudă, —
Rebeca e mirésa alésă, fără trudă,
De Iehova putinte, căci el mi-a arētat,
Și s'o aduc la tine tot el m'a indemnāt!

Abraam.

Iehova! . . . a mea rudă, nepôtă mult tubită,
Aruncă-te la sinu-mi, la inima-mi slăbită
— Și tu Isac, tu, vino, — ai loc lâng' al meu sin,
Copii, copii și āngeri din raiul cel divin,
Remăneți, trăiți dulce, — și mult, și fericit,
Cântați voi pe Iehova și faceți-l slăvit . . .
Și el ve va susține, căci eu ve părăsesc:
Spre locuri depărtate eu pașii mei grăbesc.
Ș-acum când, étă-s gata pentru a mea plecare,
Primiți voi părintēșca mea binecuvēntare.
— O! fericire scumpă cum n'am simțit vr'odată!

Ridicând mânia asupra lui Isac și Rebeca.

In voi pun a mea viēță și-a mea iubire tôte:
»Ca și nășipul mării și a cerului stele,
Să ve 'nmulțiți« . . . Ah!

Isac.

Tată! vin in brațele mele.

Eliezer.

S'a stins! . . .

Isac.

Nu mai resulfă! . . .

Eliezer.

O cer pré indurat!

Rebeca și Isac.

Părinte!

Eliezer.

Al seu sullet spre ceruri a sburat!

Cor din văzduh.

Pentru morți cerem ertare

Și cerescă indurare;

Viiilor cerem credință

Și cternă umilință!

N. A. Bogdan.

Conceptia modernă a științei geografice

Conferință ținută in Societatea Geogr. Rom. din București.
(Urmare).

De vom esamină de aprôpe caracterul fie-căruia
din popôrele aședate din vechime in bazinul Medi-
teranei, vom vedē că el se esplică in mare parte prin
natura părții de pămēnt pe care a locuit'o. »Cine,
dice Rudolf Nagel in prefăța cărții sale *Der Mensch
Völker der Erde*, cine nu vede pe . . . ul des-
părțit de restul lumii, petrificat in in . . . castelor
sale, in edificiile sale mortuare, cin . . . vede in
carne și ôse in aceea vale a Nilului . . . îngustă
ca un sarcofag? Cine nu vede pe . . . ul navi-
gator, infruntător al mării, in fâșia sa . . . ient des-
părțită prin munții Liban de contin . . . roditor,
in fâșia sa de pămēnt ale cărei t . . . pline de
porturi il indemnau să se aventurez . . . ni mării?
Bogatul oraș al Babylonului nu se . . . așo vale
udată și forte roditore, unită cu m . . . înalți și
cu marea internă a Persiei printr'o . . . să arteră
fluvială, și prin golful Persic unită . . . țera mi-

nunată a Indiei? Poporul ales al lui Dumnezeu, de unde trebuia să plece mântuirea în totă lumea, dar care până atunci era izolat de lumea întregă, — acest popor nu locuiește ore pe zona de întâlnire a două continente? Nu duc ore dela densul două mări înguste una spre estemul apus european, cealaltă către resăritul Asiatic? Și cu toate acestea el este închis de pretutindeni de munți, pustii, popore țermurene vrăjmașe... Poporul Ellenilor care ajunse la o individualitate așa de bogată, așa de variată, dar care cădă din cauza lipsei sale de unitate, — cine nu-l recunoaște în forma așa de încântătoare, așa de variată, așa de imbucătățită a țerei sale?»

Scriitorul citat aci ne dă în linii generale caracterul fie-căruia din poporele enumerate mai sus și

care punea în mirare pe călătorii greci din vécul al V-lea și al IV-lea dinainte de Christos?

La această întrebare istoria ajutată de geografie repunde în modul următor:

Pentru ca un popor să se pótă desvoltá, el are mai pre sus de toate trebuință de liniște. Egiptenii erau închiși într'o vale îngustă și despărțiți de restul lumii prin deșerte șeu prin stânci, peste cari cu mare anevoință pôte trece cine-va. La apus deșertul libyan, la mēdă-qi cataractele Nilului, la resărit stâncile peninsului Sinai și deșertul Arabiei, piedici pe cari însuși Cambises, tērind după sine toate forțele militare ale Asiei, numai cu mare greutate le putu învinge. Din partea de mēdă-nópte, Marea Mediterană garantă în deajuns pe Egipteni contra năvălirilor

RAGUSA.

arză în trăsuri mari raporturile dintre istoria și geografia lor. S'au făcut inse studii amenunțite asupra multor țeri și s'a ajuns până la ore-care punct a se stabili niște corelațiuni de o rigóre mai-mai matematică între civilisațiunea locuitorilor și natura solului lor. Aceste studii sânt așa de exacte și așa de complete, încât urmașii noștri ar avé forte puțin de adaus și încă mai puțin de schimbat. Așa s'a făcut pentru China, Egipt, Grecia, Italia, Olanda și Anglita, și astăzi așteptăm să vedem publicându-se lucrări de aceea-și valóre asupra celorlalte state din Europa șeu din celelalte continente.

Să încercăm a ilustra aceste abstrațiuni prin esemple și să ne mărginim a produce unul singur de o elocuență remarcabilă.

Pentru ce Egiptul se infățișeză pentru întâia órá ca un stat organizat și în posesiunea unei culturi

străine, de órá-ce în acele timpuri cu totul vechi nu esistă o putere măritimă care să cuteze a înfruntá la distanțe mari furia valurilor. De aceea pe când alte țeri își schimbau neconținut pe locuitori și pe când un trib nomad alungá pe altul, Egiptenii remaseră neturburați în valea ce ocupaseră de la început, ocupându-se cu agricultura și cu celelalte meserii pacnice și acumulând unul după altul elementele civilizatorii.

La această impregiurare esențială pentru cultură și progres s'au adaus alte două de o însemnătate capitală: abundența de hrană și înlesnirea mijlócelor de comunicație. În fie-care țēră sporirea populației este condiționată de cantitatea hranei. Pe cât timp poporul este condamnat a lucrá de diminēta până sēra pentru întimpinarea trebuințelor neaperate ale vieții, și pe cât timp nu remáne un prisos de hrană, care să permită omului a-și îndreptá luarea aminte către

necesități de o ordine mai înaltă, o națiune este condemnată a rămâne pentru totdeauna în pruncie. În Egipt, reversările periodice ale Nilului puseră capet vieții nomade, ér abundența de nutriment, produsă tot de aceste reversări binefăcătoare, făcură posibile depozitele bogate, stimulară populația și necesitară numai munca unei părți din națiune.

Asociațiunea și comunicația favorisază de asemenea cultura, și se știe că acolo unde omul n'a putut comunica cu semenii sei, precum în Australia, civilizația s'a oprit în stadiul cel mai de jos. Dacă o parte a poporului nu poate schimba cu alta produsele solului său ale industriei, fie-care din ele este nevoită să-și indostuleze trebuințele din propriul ei fond.

Impărțirea muncii, așa de neapărată pentru propășirea societăților, nu se poate naște. Pe când cele mai multe națiuni au ramas vécure în fașă, din cauza lipsei de comunicație între deosebitele părți ale pământului lor, Egiptenii avură încă dela început un drum mare natural, lin și neîntrerupt. Pe când în Ethiopia riul curge cădând din cataractă în cataractă și împiedică comunicația între deosebitele sale triburi, locuitorii din jos de Syena până la țermul Mediteranei se bucurau de favoarea de a vedea aceeași arteră fluvială curgând fără nici un obstacol pentru navigație. Mai mult încă: pe când năvile coborau josul râului duse de puterea curentului, vânturile de međa-nôpte, numite de Greci etesiene, cari suflă mai-mai nôue luni, imping corabiile în sensul contrariu curentului, astfel vin în ajutorul comunicației. De observat este, că aceste vânturi bat cu mai multă violență pe timpul revărsărilor Nilului, adevărat tocmai când curentul este foarte repede și când navigația în susul râului ar fi altmintrelea peste puțină.

Abundența hranei este o binefacere a naturii, inse numai cu condițiunea de a fi rezultatul muncii omului. Fără această condițiune esențială, ea este mai mult un blăstem. Locuitorii din insulele Oceaniei au ramas în starea da selvătică completă tocmai din cauză că obiectele de hrană le-au fost în totdeauna procurate fără nici o ostenelă; ei n'aveau decât să întidă mâinile ca să apuce fructele de de-asupra capetelor lor. Pentru Egipteni din contră Nilul a fost un părinte înțelept, care dă copiilor sei tot ce le trebuie, inse cu condiția de a munci. El stimula facultățile cu cari poporul se arătă în valeda sa și îl invită să se gândescă la viitor. Pe cât timp țera eră acoperită de ape, Egiptenii nu puteau găsi o hrană decât în economiile recoltei abundante. Pe de altă parte aceste reversări, stricând hotarele dintre deosebitele proprietăți, îi siliră să găsescă un mijloc sigur de a-și recunoșce întinderea pământurilor lor. Astfel se pușe temelia științei geometrice.

Când mai târziu numerul locuitorilor se mări și suprafața udată de reversările Nilului nu mai producea indostule grâne pentru acoperirea tuturor trebuințelor, Egiptenii simțiră nevoia de a întinde prin mijloce artificiale inundația dincolo de marginile ei naturale. Observația cea mai simplă îi învăță, că locurile erau cu atât mai roditoare, cu cât apele remăneau mai mult peste denșele și cu cât acestea avuseseră timp să-și depună binefăcătorul lor nomol. De aceea locuitorii din valea Nilului cunoscură știința ingineriei înainte tuturor popoarelor. Canale fură săpate ca să ducă apa pretutindeni, ér cursul ei fu regulat prin stăvilare, diguri și alte lucrări de inginerie, între cari se deosebeșce prin imensitatea sa faimosul lac Moeris, opera lui Amenemhe III.

(Incheierea va urmă).

Aug. Demetriescu.

Băiatul reutacios.

— Din poveștile lui Andersen. —

A fost odată un poet bătrân. Un adevărat poet, bătrân și bun. Intr'o seră, pe când eră acasă, numai ce se ridică afară un viscol de-ți eră mai mare grôza. Ploă de vërsă.

Dar poetul nostru sta la căldură, în sobă ardea foc, el ședea de se încălđia și-și cocea mere.

»Vai de bieții ômeni cari sânt siliți să stea pe afară, nu mai rămâne nici un fir uscat pe denșii! ăise poetul, căci eră om bun și milos.

»Ai milă și-mi deschide! mi-e frig și sânt ud de tot«. Strigă deodată un copilăș care plângea și bătea în use.

Ploia nu mai încetă și vântul bătea de se cutremură fereștrile. »Vai de tine! ăise bătrânul poet și se sculă ca să deschidă ușa.

Când ce să vëdă? Înaintea lui sta un băiețel gol, și din përul lui cel lung și galben ca fuiorul curgea apa părëu. El tremură sermanul de frig, de sigur că s'ar fi prăpădit, de nu ar fi intrat în casă.

»O biet băiețel! esclamă poetul și-l luă de mână. »Vino numai la mine, eu te voi încălđi, și-ți voi da vin bun de beut, vei căpëtă și un mër, căci pré imi placi, băiete.«

Și eră frumos băiatul. Ochii lui luciau ca două stele, și cu tôte că-i curgea apă din përișorul lui, totuș formă bucelele cele mai grațioșe.

Părea că eră un ângeraș. Dar eră galben și friguros sermanul, și tremură ca o vargă. În mână ținea un arc de tôte frumșeșea, dar acum eră și el stricat și udat; chiar și colorile săgeților nu se mai puteau distinge, așa le spëlase ploia.

Bătrânul poet se aședă eră la sobă, luă băiețelul în brațe, i stôrse apa din për, și-i încălđi mânișorele în ale lui; și-i da vin dulce de beut.

Deodată se reveni băiatul și căpëtă erăși obraji rumeni. Sări pe jos și începă să jôce în giurul bătrânului poet,

»Ești vesel băiete, cum te chiamă?«

»Eu me numesc Amor!« răspuse el. »Nu me cunoșci? Colo imi zace arcul, cu el șciu pușcă bine! Uite s'a îndreptat vremea, ér s'a ivit luna.«

»Dar ți-i stricat arcul«, ăise poetul.

»Ar fi foarte reu«, răspuse băiețelul și-l ridică de-l cercetă.

»A! s'a uscat, nu a suferit de loc; côrda stă țeapën! acum am să-l încerc«. După aceea și-l îndreptă puse o săgëtă pe el, ținti . . . . și mi-l nimeri tocmai în inimă pe bietul poet.

»Acum poți vedé că nu mi-a fost stricat arcul, ăise el, începă a rîde și plecă.

Ce băiat reutacios! Să impușce într'un poet bătrân, care l'a găsduit așa de bine și l'a primit în odaia lui cea caldă. Care a fost așa de bun cătră dënșul, i-a dat vin, și mere așa de bune.

Bunul poet zăcea acum pe podini și plângea amar, eră tocmai în inimă săgetat.

»O! ce băiat reutacios este Amor! ăise el. »La toți copiii cei buni am să le povestesc, ca să se potă feri și să nu se jôce nici odată cu el, căci el le aduce numai necaz.

Toți copiii buni, fete și băieți, la care le istorisi, băgară de semă, și se feriau de Amor cel reutacios. Dar el totuș îi amăgiă, căci este pré mișel și șiret.

Când vin studentii dela prelegeri, trebuie să fie și el între ei, în haine negre și cu o carte în mână. Ei nu-l cunosc și-l cred de student, dar ei îi săgëtă în piept. Dacă sânt fetele în biserică, el n'are totdeauna trebuie să fie îndereptul lor. Da, el este în

totă bună vremea tot după ómeni. El stă in poli-candru cel mare din sala teatrului și arde roșetic, ómenii cred că arde lampa așa de frumos; dar mai târziu observă că a fost alt-ceva. El alérgă prin parcul împérateșc și plutește pe valurile lacului. Da, el a săgetat odată pe tată-teu și pe mamă-ta. Intrébă-i numai și ai să veți ce-ți vor responde. Ce băiat de nimica este Amor! Ferește-te in totdeuna cât poți de el! După toți ómenii alérgă.

Gândește-ți! El a săgetat odată și pe bunica cea bétrână. Fierește este cam de mult de atuncea, dar dēnsa nu mai póte uitá. O! ce mișel este amor!

Acuma-l cunoșci destul de bine, bagá de sémá ce băiat reutácios este!

C.

Schițe din Dalmația.

— Veți ilustrațiunile din nr. 12 și 13. —

Provincia cea mai sudică a imperiului austro-ungar este Dalmația, la malul ostic al mării adriatice, între Croația, Albania și Hertegovina, pe un teritoriu de 232 mile cvadrate și cu 433,000 de locuitori, din cari cei mai mulți sânt sërbi și croați, ceialalți sânt italieni, morlaci, albanezi, puțini jidani și spanioli.

Dalmația pe timpul Romanilor, dimpreună cu Liburnia și cu Iapodia, aparținea Illyricului, formând partea de jos a provinciei numită Illyria barbara. Ea a fost patria mai multor împérați romani, cari au făcut mult in interesul țării natale. Ba și după dismembrarea imperiului roman, sub Constantin și Theodor, Dalmația totdeuna a fost considerată ca provincie de primul rang. A avut băi de aur, pe cari inse acuma numai din nume le cunóșcem.

De atunci și pân' acuma, Dalmația a trecut prin multe faze ale vieții sale publice. In secolul al 7-le au cuprins-o slavii; in secolul al 8-cele a trebuit să se supună Veneției; in al XI-le a ajuns sub coróna Ungariei; mai târziu a trecut sub protecțiunea greacă; apoi a cuprins-o Muhamed II; după aceea fu împărțită in trei; la 1797 pacea dela Campo-Formio o dete Austriei, care la 1805 in pacea dela Poșon fu silită s'o cedeze lui Napoleon, care o anesă Italiei, mai apoi provinciilor ilyrice. In sfērșit la 1814 Austria o redobândi, și din timpul acela, dimpreună cu Ragusa forméză o provincie, supt numirea de regatul dalmatin, împărțită in patru districte: Zara, Spalato, Cattaro și Ragusa.

Dalmația se póte împărți in dóue: teritoriul insular și cel dela mal. Peste tot e țérá muntósă. Cel mai inalt punct e muntele Orien cu 6004 urme, are o mulțime de peșteri; dar duce lipsă mare de isvóre, pe cari le suplinește cu rezervoare de ape; patru riuri de frunte o udá, dar și acestea numai la maluri; ape minerale posede cu prisos. Se înțelege, că la mal numerul golforilor și litoralelor e mare. Clima e dulce, frigul cel mai mare e de 2 graduri, de multe ori nu ninge cu anii, numai vânturile produc o schimbare, in deosebi Bora, care suflá din novembre până 'n martie. Véra e cald grozav, la umbrá 34° ceea ce arde tot și numai róua susține vegetațiunea. Agricultura nu se plátește, ómenii tráesc din prásirea vitelor, din pescuit, din producerea uleiului și a vinului, care e fórte bun.

Din acésta țérá presintarám in nr. trecut câteva tipuri de popóre. Morlaci de dela Cattaro, precum se șcie, sânt de origine romană. Bábbații sânt resboinici și tráesc cu pușca 'n mână. Mult sánge au vėrsat pentru țera lor. Femeile au un port pitoresc, care emuléză cu frumșeța lor. Limba lor este un studiu interesant pentru un filolog roman.

Tipurile de albanezi din acelaș numer, represintă niște locuitori de pela Zara. Albanesii sânt un popor nefericit, care cu tóte énsușirile sale de vitejie, are să piérá in vâlmășagul popórelor ce-i incungiuură.

Ilustrațiunea din nr presinte infătoșéză orașul Ragusa, unul din puetele principale ale Dalmației, care ca port maritim este cunoscut in lumea comercială. Are 6000 de locuitori și posede o situațiune cât se póte de romantică. Istoria ei se perde in negura tradițiunilor. Se crede că s'a fondat la 589 inainte de Christos, prin o colonie greacă. La 164 inainte de Chr. a devenit colonie romană; ér la 656 după Chr. slavii au subjugat-o, au derimat orașul de atunci numit Epidaurus și fondarâ Ragusa de astăzi. Patru sute de ani a jucat rol mare. Acum are puțină industrie și mai ales oleiul i e renumit. Limba ce locuitorii vorbesc este o amestecătură compusă din limba italiană și slavă.

I. H.

Doine și hore populare.

— Din giurul Năsėudului. —

XLIV.

Ān' a cāntat cucu 'n dos,
Dómne bine mi-a mai fost;
S-a mutat cucu'n pǎreu,
Ș-acum mi-i destul de reu;
S-a mutat cucul in dos,
Ēr mi-a fi precum mi-a fost.

XLV.

Mama mi-a făcut ochii,
Cumva de m'aș despărți,
Să me stimpěr cu dēnșii;
Mama mi-a făcut gura,
Cumva de m'aș străiná,
Să me stimpěr cu dēnsa.

XLVI.

Vai ș-amar, mǎndră, și foc,
Iubire fără noroc;
Vai ș-amar, mǎndră, și pară,
Iubire fără tienelá;
Vai ș-amar și cu pelin,
Iubire cu mult suspin!

XLVII.

Cine-și lasă drăguța,
Fie-i hrană rijnita,
Beutură otrava,
Și odihnă temnița.
Cine-și lasă drăguțul,
Fie-i hrană grăuțul,
Beutură vinuțul,
Și odihnă pătuțul!

XLVIII.

Nu șciu mintea mi-a fost rea,
Ori așa e sórtea mea;
Nu șciu capul mi-a fost reu,
Ori așa-i norocul meu.

XLIX.

Rōndunică rară 'n pene,
Haid' cu badea la dughene,
La dughena lui Păun,
Să căutám vinul de bun,
Crișmărița de frumósă,
Holirca de holircósă.

Culese de

Iuliu Bugnariu.

Concertul din Budapesta.

— La 3 aprilie. —

Concertul împreună cu danț, arangiat în Budapesta, de junimea studiōsă română, a fost o petrecere improvisată din cele mai reușite, la care au participat aproape toți românii și un număr indestulitor de străini de distincțiune. Programa părții musicale, compusă din câteva piese concertante, a fost executată exclusiv de diletanți, juri români de ambe sexe.

Dra Elena Florian, și acum ca totdeauna, a secerat nenumerate și bine meritete aplause și un admirabil buchet din partea comitetului arangiator, ce i-a presintat însuși președintele. Baronul Aureliu Papp cu dd. Albini și Florian au eșelat în un trio — piano, vioră și flaută. Dl Florian a entusiasmat publicul cu mai multe piese românești și maghiare. Viora dlui Florian a fost aci acompaniată de orchestra lui Rácz Pál. Compozițiunile românești au avut cel mai mare succes nu numai la români, dar și la străini. »Ilustrațiunea Română« piesă grea de concert pe motive românești, a fost piesa cea mai aplaudată a trei Florian, de-și a executat cu mare măestrie o Rapsodiă ungurască de Liszt.

Primei părți a urmat mai imediat »Călușorul« și »Bătuta« eșcelent executate de opt juri români în frumos costum românesc și de vîtavul lor. Încântat electrisat publicul eruse în aplause nesfîrșite, până ce amabili juri re'ncepură originalele danțuri, spre nespusa plăcere a tuturor. Urmară apoi un șir lung de danțuri naționale și internaționale, ce se prelungiră, animate, până se iviră dorile.

Un public ales, toalete elegante, dame frumoșe, voiă bună, amabilă cordialitate, escesivă politeță a comitetului întreg, multă delicatetă a tuturor junilor vis-à-vis de dame: etă trăsurile caracteristice a acestei reuniuni ce remâne în bună memoriă la români și neromâni.

Sigur nu pôte dice nimenea, de ori ce tréptă socială, sex sêu naționalitate, că inteligența română din capitală este altfel de cum se cuvine a fi omul cult, cu creșcere bună, adecă pătrunsă de simțemntul de respect reciproc ce datoreșce omul omului și de datorita de amabilă urbanitate, apanagiu a națiunilor culte.

Pecat că între multele toalete franceșe ce împodobiau sala, s'a ivit numai un singur costum românesc purtat de o jună copiliță din România, dra Alma Dunca-Schiau. Succesul ce a avut acest port al țeranelor de pela Pitești va decide sigur pe viitor pe frumoșele dame române de aci a se infrumșetă și mai mult cu portul național! Și acesta cu atât mai mult, cu cât anul trecut două contese maghiare au purtat acest costum la cel mai aristocratic bal din capitală și i-au dat prin urmăre dreptul d'a se presintă în salonele din Budapesta.

Academia Română.

— Sesiunea generală din 1886. —

III.

În ședința dela 18/30 martie, se ceteșce raportul primit dela dl A. Odobescu asupra însărcinării ce i s'a dat în anul trecut de a continuă culegerea de documente istorice relative la România în arhivele ministerului de esterne din Paris. Trimite 30

caete decopiate și arată nōuele cercetări ce sînt de făcut. Raportul se recomandă secțiunii istorice.

Dl I. Negruzzi arată că se află în posesiunea dsale o scrisōre a dlui Ioan Ghica către V. Alecsandri despre poetul Gr. Alesandrescu și propune să se ceteșcă în proxima ședința publică. Propunerea se aprobă.

Pré Sfinția Sa Episcopul Melchisedec arată, că se află în posesiunea P. S. Sale un volum manuscris în care se cuprind predicele ținute de Metropolitul Antim Zvereanul, unul dintre cei mai activi bărbați, cari au lucrat pe terenul literaturii bisericeșci pe timpul lui C. Brâncovēnul. Acesta lucrare fiind singură de felul acesta și avēnd o însemnătate mare, P. S. Sa cere să se tipăreșcă de către Academie. Manuscrisul este o copie făcută către sfîrșitul secolului trecut. Intrinsul se află și un memoriu de mare însemnătate istorică, făcut de Metropolitul Antim către Constantin Brâncovēnul. Dl Maniu propune ca cestiunea acestă să se trimită în cercetare secțiunii literare, ér dl V. A. Urechia propune ca cercetarea să se facă de secțiunile literară și istorică unite.

În ședința dela 19/31 martie, se comunică procesul verbal al secțiunii istorice pentru ședința dela 15 martie, în urma căruia se decide a se tipări în Anale raportul dlui secretar al secțiunii V. Maniu asupra lucrărilor secțiunii în decursul anului.

Ne mai fiind nimic la ordinea zilei, membrii trec în secțiuni și comisii.

În ședința dela 20 martie (1 aprilie), Dl G. Bariț ca raportor ceteșce relațiunea comisiei însărcinată cu cercetarea lucrărilor îndeplinite în anul 1885—86. Se decide a se pune imediat în discuțiune conclusionile și propunerile comisiei în număr de dece.

Voi însemna aici numai pe cele mai importante: Propunerea nr. 3: »A se luă mesuri pentru compunerea biografiei membrilor repotați cel puțin într'un mod compendios, pentru ca posteritatea să alle în Analele Academiei, din ce elemente a constat acest corp academic«, după o mică discuțiune se primeșce.

Propunerea Nr. 7: »Relativ la scōtirea unei a două edițiuni din Istoria lui Mihai vitezul de N. Bălcescu, comisiunea propune ca acestă afacere să trecă de-ocamdată în deliberarea secțiunii istorice și de acolo să se întōrcă la plēnul Academiei. Dl N. Ionescu dice, că nōua edițiune a Istoriei lui Mihai vitezul să se ilustreze cu planuri și harte, după cum a fost și dorința esprimată de Bălcescu. Se aprobă.

Se pune la ordinea zilei propunerea dlui Maiorescu presintată în ședința dela 13 martie, ca adeca nici un membru ordinar al Academiei Române să nu pōtă luă parte ca concurent la premiile ce se decern de Academie.

Se acordă cuvēntul dlui Maiorescu, care arată că din cauza primirii membrilor Academiei, s'a produs în tinerime o descuagiare de a lucră pentru premiile Academiei, dicēnd că premiile au să se impartă »în familie«. Dl D. Sturza printr'un lung discurs combate propunerea dlui Maiorescu, dicēnd între altele că premiile s'au instituit ca să stimuleze activitatea acelor cari lucreză în literatură și șcințe. He în sinul Academiei, fie afară de Academie.

Dl N. Ionescu să pune propunerea dlui Maiorescu. Tinerimea marșara, nu dă în audiență pe atri cu se vede că are vîrș negreșce a luptă cu membrii Academiei, care dice că ar fi mai bine ca premiile să se dețină pentru înscuagiarea tinerimii.

Discuțiunea se amână pentru ședințele următoare. În ședința dela 21 martie (2 aprilie) dl I. Negruzzi ceteșce o scrisōre a lui I. Ghica privitoare la poetul Gr. Alesandrescu.

Dl Hașdëu raportază despre mersul lucrării sale »Magnum etimologicum Romaniae«, arătând că acesta lucrare, de și cunoscută până acuma numai după prima fasciură, a fost aprefiată și în străinătate în modul cel mai favorabil. Pe urmă dl Hașdëu cetește articolul despre cuvintele *afërim* și *afin*.

B o n b ó n e.

Bancherul adresându-se către casier :

— Ai comis un abus de încredere nedemn . . . Cum ! să me înșeli pe mine care îți lasam cheile casei ! Ai profitat de încrederea mea pentru a-mi fură douăzeci de mii de franci ! . . .

— Cinci-spre-zece mii.

— Douăzeci de mii !

— Te rog să crești, dle, că numai cinci-spre-zece mii.

— Nu ; nu este adevărat, douăzeci de mii !

— Cinci-spre-zece mii . . . Ah ! te asigur pe onórea mea !

***

Dl X . . . intră într'un birt.

Tóte bucatele sânt prost gătite și servițiul este și mai prost.

Mănâncă fără să dică un cuvânt, apoi plăteșce. Înainte de a plecă, cere să vedă pe stăpânul birtului.

— Domnule, i dișe el, sărută-me.

Și fiind că birtașul esită, el adause :

— Da, sărută-me, că nu me vei mai vedé.

***

La un concert de musică într'un salon.

Un domn începe să casce.

— Nu cum ai aerul să petreci, i dișe vecinul lui.

— Oh, nu !

— Atunci, pentru ce ai vinit aici ?

— Pentru că nimic nu se póte compará cu plăcerea ce simț eșind d'aici !

***

Micul Petre adresându-se către tatăl seu :

— Tată, ia spune-mi ce este o monarhie absolută ?

Tatăl :

— Ești pré mic, dragul meu, pentru a înțelege esplucațiunea ce ț-aș puté da ; așteptă până ce te vei căsători, ș-atunci o vei șci.

Literatură si arte.

Scrii literare. Dl Gr. G. Tocilescu a ținut duminică la București a doua conferință a sa asupra istoriei tēranului român. — Dl A. C. Șor, care va renece cronicile sale bucureșcene în foia noastră, s'a hotărít să le publice tóte, dela 1882—85 inclusiv, într'un volum sub titlul »Din viața de București«, cuprindënd atât pe cele din »Familia«, cât pe cele din »Universul« și din »Doina« ; o colecție destul de bogată și nici decum lipsită de interes, ca document al timpului descris în ele. — Dl C. C. Arion a ținut joi, 20 martie (1 aprilie), în sala Atheneului din București, o interesantă conferință despre rolul preponderant, ce-l jocă aparințele în societatea modernă. — Dl Dionisiu O. Olinescu a ținut la 8 aprilie în Cernăuți prelegerea sa a doua despre »Anticitățile din Bucovina«, epoca de bronz și de fer.

Istoria Română pentru clasele primare și secundare, partea I, de domnul Gr. G. Tocilescu, a apărut la București. Manualul dlui Tocilescu, scrie un bărbat de specialitate, este un model de carte

didactică. O espunere totdeuna în curent cu știința, o tratare pedagogică a materiei și, mai pe sus de tóte, o dicțiune admirabil adaptată scopului propus, sânt tot atâtea calități, ce disting acesta escelentă lucrare. Parte I, singura apărută până aci, conduce istoria Românilor până la întemeierea Principatelor. În trēnsa se face o descriere, pentru prima óră atât de lucidă și de amăruntită, a diferitelor popóre, ce au apărut pe solul Daciei înainte și după Romani. Se înțelege, că perióda romană, specialitatea recunoscută a dlui Tocilescu, e tractată cu predilecțiune. Autorul, care a conviețuit, ca să dicé așa, cu progresele acestor studii, asupra cărora a publicat, acum câțiva ani, o lucrare capitală, a estras din comóra bogatelor sale cunoșcințe tot ceea ce merită un interes mai general. Simți la fie-care pas, că autorul a trebuit să-și impue un adevărat sacrificiu intelectual spre a se puté ținé în marginile restrinse, ce și-a prescris dinainte. Și totuși cartea cuprinde un material atât de bogat, atât de metodic espus, încât ea e menită a aduce mari folóse mai cu sémă acelor ce se ocupă cu predarea acestei ramuri importante a invățământului național. Luciditatea espunerei va contribui a limpedi ideile mai mult séu mai puțin vagi, ce au ramas încă multora dintre noi, asupra cestiunilor celor mai importante, tractate în această carte. Ceea ce merită o deosebită laudă în manualul dlui Tocilescu, e tocmai limba sa, limbă cum ar trebui să fie scrise tóte manualele nóstre didactice.

Originea, dezvoltarea și durata pământului.

Acesta a fost titlul conferinței literare ce dl profesor G. Onișor a ținut în Ateneul din Bērlad. În tot cursul conferinței dl Onișor, scrie corespundentele »Epocei«, a probat că are cunoșcința de ultimele tecrii asupra creațiunii. În privința originii, dsa ne-a spus că la început a fost o mare »nebulósa« de o ditate fórté mică, că sórele și ceialalți planēți nu decât produsul indesării acelor mase-cosmice. Din ce s'a format acea Nebulósă »mamă« se întrebă dsa ? din un fluid subtil, inponderabil, care se află pretutindeni și care umplea »haosul« atunci, spațiul aci ; »Eterul« căci acesta eră fluidul, eră animat de o mișcare continuă, grămădindu-se din ce în ce în giurul unui centru imaginar, care apoi cu încetul devine material și astfel din punctul matematic se formeză punctul material al mecanicii ; »atomul« astfel format se formeză apoi »molecule« cari la rândul lor dau naștere Nebulóselor. Arétă apoi că pământul, ca să ajungă în starea de aci, a trecut prin patru perióde : 1. când pământul eră un gaz invăpăiat ; 2. trecerea dela gaz la lícid invăpăiat ; 3. formarea încetul cu încetul a unei suprafețe subțiri, reci, neluminóse și 4. perióda unei reciri complete. — Arétă asemănarea între pământ și cealalte planete, după rezultatele »Analizei Spectrale« demonstrând cu modul acesta o origină comună a întregului sistem. Insistă fórté mult asupra fie-cărei din periódele menționate, întărind argumentațiunea cu alte planete cari acum sânt în formațiune. Ajungënd la solidificarea pământului, ne arétă legile mecanice care a presidat la rotundimea lui, și la drumul eliptic în giurul sórelui. Probéză că la început eră o uniformitate de climă peste tot pământul, sprijinind acesta cu exemple de animale și vegetale (cărboni de pământ), aci equatoriale, cari s'au găsit lângă poli. — Arétă diferențierea climei și ca atare, a vegetalelor și animalelor. Trecënd la partea finală dicé, că pământul ca organism, trebeu să urmeze legea a ori-cărei creațiuni. Pământul trăind prin sóre, natural urméză, că va peri tot prin el ; căci slăbindu-se căldura solară, zonele glaciale se vor mări din ce în ce mai mult, căldura se va pierde, apa va dispăré una câte una, începënd dela equator

singur omul, regele creațiunii, întărit prin achizițiunile științei, va înfruntă morțea și va fi ultimul spectator al întregii naturi în doliu. Arătă, sprijinindu-se pe rezultatele experiențelor lui Laplace, că vor trebui mai multe milioane de ani ca să se întâmple aceste schimbări.

Concurs literar. Despărțământul I al reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul al X-le, Brașov, publică concurs pentru elaborarea temei: »Cum să fie creșterea ce părinții au a o da copiilor lor, pentru ca școala să-și potă ajunge mai cu înlesnire înaltul său scop?« Premiul e 25 fl. Tema să fie lucrată în formă de cuvântare și să se trimită până 'n duminica Tomei la președintele despărțământului, Ion Dorca, în Satulung, lângă Brașov.

Expozițiunea de tablouri din București. Un amic din capitala României ne scrie: Cetind »Scrișoarea fără răspuns« a dlui I. Russu, din nr. 11 al »Familiei« me grăbesc a rectifica ôrecari erori: Tabloul cel mai frumos dela expoziția din salonul hotelului Manu nu eră al lui Van Den Boss, ci niște peisage ale lui Th. Rousseau, Jules Dupré, și un tablou de gen al lui Charle Jacques; dar se crede că tôte erau nu originale, ci niște copie perfect executate. Apoi tabloul lui Van Den Boss s'a cumperat de Movilă nu cu 30,000 de lei, ci cu 3,000, și cu tôte laudele dlui Russu eră cam reece. Într'un cuvânt, puține tablouri erau într'adevăr frumoșe, și aceste s'au vëndut ușor. Dar la urmă espunătorul, un speculant ovreu Goldberger, a trebuit să-și ia târăbuțele și s'o ștergă, când a vëndut că-l luăm la scurt în privința copiilor după Rubens, Tenier, Caravaggio și alți pictori vechi, pe cari el le recomandă ca originale.

Scrieri inedite de C. A. Rosetti. »Românul« dela 8/28 aprilie va apare tipărit pe hârtie de calitate superioară cu litere noue. Acest exemplar estraordinar va conține mai multe din scrierile inedite ale lui C. A. Rosetti, cugetări, anecdote, etc. Se va reproduce un facsimil din scrierile sale și portretul seu pe patul de mörte, luat în ziua de 8 (20) aprilie 1885, de fotografal Szölösi.

Documente istorice. Un nou volum de »o miepatru-sute-patru-spre-dece« documente privitoare la istoria Românilor a apărut ôilele trecute supt auspiciile ministeriului instrucțiunii publice și Academiei române. Acest volum alcătuește o însemnată urmare la colecțiunea fericitului întru pomenire Eudoxiu de Hurmuzachi, și cuprinde documentele adunate de on. d. Alesandru I. Odobescu din arhivele ministerului afacerilor stăine din Franția, și de dl Gr. G. Tocilescu din diferite publicațiuni și din Biblioteca Națională din Paris. Primul document este datat din 1518 și ultimul, cel numerotat cu MCCCXIV, din ultimele luni ale anului 1780. Am anunțat la timp aparițiunea volumului II din acest supliment, care volum a apărut înaintea celui d'întăiu și conținea documentele datate din anii 1781—1814 inclusiv, și adunate acelea de dl Al. I. Odobescu, tot din archiva ministerului afacerilor străine din Paris. Volumul de față cuprinde peste o mie de pagine în 4° și va fi istoricului, și cercetătorului, și diplomatului, de un interes capital, prin nenumeratele cestiuni ce atinge, lămurește séu numai semnală.

Teatru și musică.

Șoiri teatrale și musicale. *Dra Elena Teodorini*, care va da ôilele aceste concertele sale anunțate la Iași, se speră că va cântă și la Galați. — *Tenorul Gabrielescu* al operei române din București, după sfârșirea stagiunii de operă, va merge să cânte la Odessa. — *Dna Paulina Lucca*, prima-dona operei din Berlin, în érna viitoare va cântă și 'n București și Iași. — *Societatea*

filarmonică din București a dat al doile concert al seu duminică supt direcțiunea dlui Wachmann.

Teatrul Național din București. Ôilele trecute s'a continuat debutul trei Teodorini în operele *Traviatta* și *Faust*; în cea dintăiu între acte a cântat și o romanță spaniolă în costum spaniol. În acest moment, scrie »Voința naț.«, din trei orașe: Sevilla, Roma și Paris, se fac propuneri dșorei Teodorini pentru o serie de reprezentațiuni. Ca drame s'au jucat: *Romeo și Julietta* și *Pygmalion*. Afiam, scrie »România«, că simpaticul nostru artist Gr. A. Manolescu a fost chemat la palat de M. S. Regina, care a complimentat pe tinerul artist de chipul strălucit cu care a interpretat rolul lui Romeo, — în care ônsași M. S. își esprimase dorința din anul trecut de a-l vedé, — și l'a însărcinat să împărtășescă mulțămirile și feliicitările sale și dnei Ana Manolescu, soția artistului.

Dra Teodorini în Iași. Reprezentațiunile dșorei Teodorini la Iași vor fi în ôilele de 3 și 5 aprilie v. Artista va cântă bucăți din »Semiramis«, »Traviatta«, »Faust«, »Un ballo in maschera«. Am spus deja că dôamna Aristița Manolescu va luă parte la aceste reprezentațiuni. Dl Caudella, prof. la Conservatorul din Iași, va dirige orchestra. Publicul din Iași așteptă cu mare dor aceste seri interesante.

Despre Elena Teodorini cetim în »Epoca« următorea aprețiare: Elena Teodorini este o cântăreță dramatică în tötă puterea cuvântului și-mi pare reu că micul repertor, de care dispune opera noastră născândă nu i-a permis să se producă în rolurile ei de forță, ca Joconda, Valentina, Ebreă, Aida, Africana. În *Traviatta* dânsa nu putea să-și desvölte în destul temperamentul dramatic. Cu tôte acestea talentata cântăreță a avut momente fôrte fericite, în cari a știut să smulgă aplausele publicului într'un rol pe care Adelina Patti îl cântase și îl jucase într'un mod perfect câteva luni înainte. Numai faptul că s'a putut face o comparațiune între Adelina Patti și Elena Teodorini este deja un merit pentru cântăreța română, dar, după mine, amicii Elenei Teodorini i fac un reu serviciu făcând această comparațiune într'o operă care este din repertorul Adelinei Patti și în care cântăreța română n'a cântat decât silită de împrejurări. Vocea Elenei Teodorini a câștigat mult de când n'am audît'o. Din contra-alto, care eră la începutul carierei sale, s'a înălțat la mezzo-soprano și astăzi a devenit un soprano de forță în genul Falcon. Timbrul vocii e de-o frumșețe rară în notele de jos și în medium. El este tare și vibrant în notele de sus, dar se resimte ôre-care sforțare, care dă tonului un ce strigător. În partea tehnică a cantului artista a dobândit o adevărată măestrie în producerea efectelor puternice și chiar în unele pasagiuri de agilitate, dar aș dorî ca finețele și nuanțele să fie mai mult observate și puse în relief, lucru la care am dreptul să me aștept dela o cântăreță de merit și de talent ca Elena Teodorini. Asemenea și jocul de scenă mi-a părut cam exagerat și țintind prę mult spre obținerea unor efecte căror le lipsește delicateța și nuanțarea.

Concert în Beins. Elevele școlei de fete din Beins, înființată de stat, au dat la 31 martie, sub auspiciile directriței dra Julia Sipos, un concert de casă, în folosul acelei școle, cu concursul unor dame din societate. Un public numeros luă parte la acesta festivitate în onôrea artei musicale. Elevele cântară în chor, declarară poesii în trei limbi: maghiară, română și germană, ér doue executară o piesă de pian. Punctul culminant al concertului fu cântecul dșorei Irina Antal, care a binevoit a-și da concursul la acesta producțiune a elevelor și astfel a oferit publicului momente de cea mai naltă plăcere artistică

Farmecul încântător al aparinței sale și vocea-i de un timbru argintiu dulce și mlădișă, eşcitară delicii în toți, cari se exprimară prin un vifor de aplause. A cântat o arie din »Linda« de Donizetti, acompaniată pe pian cu multă vervă de dra profesore Julia Tegze. Asemene a produs efect dra Margareta Grünwald, esecutând pe pian piesa »Le Tourbillon« de Mattei.

Reuniunea română de cântări din Sibiu, va da cu binevoitorul concurs al dlui Nicolae Popovici, profesor în Caransebeș, la 3/15 aprilie a. c. în teatrul cetății opera de C. Kreutzer: »O noapte în Granada« (»Das Nachtlager in Granada«).

Programa concertului din Budapesta, despre care ni se raportază în primul nostru salon, a fost următoarea: 1. »Terzetto« de Degele Eugen, cântat pe violină de dl Ion Florian, pe piano de dl Aurel br. de Pop și pe flaută de dl T. L. Albini. 2. Concerto 9. de Berlioz, pe violină de dl I. Florian și acompaniat pe pian de dșora Elena Florian. 3. »Grande Fantasie« de Willmer, pe pian de dșora Elena Florian. 4. În locul dlui Lad. Vuits, care avea să esecute doue soluri pe voce, a improvisat dl I. Florian un potpouri de cântece românești și maghiare. 5. »Ilustrațiune română« de Karrasz R. K., pe pian de dșora Elena Florian.

O piesă nouă. În teatrul Teodorini din Craiova s'a jucat zilele trecute de către trupa dlui T. Popescu o piesă originală nouă. Titlul ei este »Moștenitorii crimei«, autorul e dl Buzoian. Piesa a avut succes.

Concert poporal. În comuna Medveș lângă Timișoara, comitetul parochial sub conducerea preotului Lazar Pascu și a învățătorului Paul Ivi, a arangiat la 7 martie un concert poporal, urmat de danț. Pectrecerea s'a deschis cu producțiunile în cântări ale școlărilor, după cari învățătorul a declamat poema »Peneș Curcanul« de V. Alecsanri. Jocul a ținut până dimineața în sala școlară.

C e e n o u ?

Știri personale. Dl dr. Florian Duma, din comitatul Biharei, a făcut în Budapesta censură de advocat și s'a deschis cancelăria în Oradea-mare. — Dl Vasile Cernea subjude reg. în Șeica a fost numit tot-acolo jude reg. — Dl Simeon Moldovan, subjude reg. în Vârșeț, a fost transferat în aceeași calitate la Carlsdorf.

Adunarea „Albinei“ din Sibiu s'a ținut la 30 martie n. sub presidium dlui Iacob Bologa. Din raportul general al direcțiunii, cetit de dl director Parteniu Cosma, s'a vădut, că averea pusă în administrațiunea institutului a fost la 31 decembrie 1885 suma de 3.301,988 fl. 9 cr. Venitul curat a fost 44,312 fl. 31 cr., deci cu 3536 fl. 21 cr. mai mult decât în anul precedent. Dividenda s'a statorit și de astă-dată 10 fl. de acțiune. S'a votat, ca văduva reposatului director Visarion Roman să capete o pensiuine de 1200 fl. pe an, 6r cei șapte orfani minori, un adaus de câte 100 fl. pe an. În direcțiune s'au reales dnii Ioan Popescu profesor seminarial și dr. Aureliu Maniu notar public în Oravița și membrii dnii Constantin Popaz comerciant și Petru Nemeș notar public în Brașov. Pentru scopuri de binefacere s'au votat 1172 fl. 48 cr., și anume pentru: 1. Fondul Asociațiunii transilvane pentru școla de fete 500 fl. 2. Reuniunea română de cântări din Sibiu 50 fl. 3. Reuniunea pompierilor din Sibiu 25 fl. 4. Reuniunea pentru înfrumșetarea orașului din Sibiu 25 fl. 5. Reuniunea de gimnastică și cântări din Brașov 100 fl. 6. Reuniunea pompierilor în Brașov 50 fl. 7. Asociațiunea pentru îngrijirea sodalilor și învățăceilor români în Brașov 50 fl. 8.

Alumneul din Timișoara 100 fl. 9. Fondul studenților miseri din Blaș 72 fl. 48 cr. 10. Fundațiunea de pâne »Zsiga« din Beinș 100 fl. 11. Reuniunea femeilor române din Abrud 50 fl. 12. Reuniunea femeilor române din Arad 50 fl.

Adunarea „Timișaneii“, institut de credit și de economii în Timișoara, ținută sub presidium dlui E. Ungurian, a fost sgomotosă, căci s'au făcut interpelațiuni și diverse propuneri, cari au stârnit discuțiuni infocate, luând parte dnii Opriș, Bredicean, Ioanovici, Rotariu, Coșar, Lazaru și alții. Firma nefiind încă publicată, bilanț nu s'a făcut, s'a arêtat inse că gestiunea a fost prè considerabilă. Adunarea aprobă activitatea direcțiunii și luă mesuri pentru ca firma să se pôtă publică cât mai curênd. În direcțiune s'au ales dnii Constantin Radulescu, Teodor Sandu și George Trăila; în comitetul de supraveghiare dnii M. Dreglici, Paul Rotariu, Al. Mercea și Fabius Rezeiu din Lugos.

Universitatea din Cernăuți a fost cercetată în semestrul trecut de 265 de auditori; între aceia au fost 56 teologi. La tôte facultățile au fost 117 gr. or., 60 rom. cat., 62 mosaici, 10 gr. cat., 11 evang., 3 arm. cat., 1 arm., ort., și 1 fără confesiune. După naționalitate au fost immatriculați 103 Germani, 98 Români, 33 Poloni, 28 Ruteni, 2 Unguri, 1 Ceh.

Ornitologi în România. Aflăm, spune »Galații«, că dl Eduard Hodeck, ornitolog distins, cunoscut prin excursiunile sale din anul trecut, va continuă ca și mai înainte explorațiunile sale științifice în România și în special în localitățile dealungul Dunării și până la vărsarea acestui fluviu în Marea Nêgră. Călătoria proiectată o va face pela 15 ale lunii lui aprilie, pe barca sa cu pânze și cu lopeți, anume »Viena II-a« având pavilionul comercial austro-ungar. Dl Hodeck va fi insotit în aceste explorațiuni de fiii sei Eduard, Alfred și Victor Hodeck, empailleurs și vênători, precum și de dnii Anton Dudovitch, Anton Ventzel, Ferdinand Topics, Ioseph Cundics și Mathé Kirnberg, de asemenea vênători, originari din Apathin (Ungaria). Vasul va fi prevêdut cu arme și munițiuni indestulătoare, pentru trebuințele acestei explorațiuni.

Un duel între femei. Acum câte-va zile, a fost la Waterloo un duel între doue femei. O francesă, dna Astié de Valsayre, s'a bătut cu spada c'o Americână, miss Shelby. Originea duelului: o discuțiune în privința superiorității doctoriștelor francese asupra doctoriștelor americane: în timpul certei, dna Astié de Valsayre își aruncă mânușa în fața Americânei miss Shelby. Miss Shelby la a doua reprisă a fost rănită la braț.

Moda.

Accentele orchestrului au amușit deja, carnevalul temêndu-se de rașele cele calde ale sôrelui de primăveră, de mirosul cel dulce al viorelelor, ș-a luat adio și încârcat de orduri arginții și aurii, ameșit aprôpe de ariele și melodiile cele multe, orbit de briliantele cele scilpicioșe ce emulau cu lumina cea magică electrică, s'a depărtat, lăsând unora suvenirii plăcute, 6r altora înșelare și suferință.

Lumea elegantă ce astă 6rnă danță și cochetă în sala de bal, acuma se plimbă în equipage deschise sêu pe nesipul cel galbin al parcurilor, sêra o petrece în operă, teatru sêu petit soiré, 6r înaintea de amêdi e destinată pentru cercetarea magazinelor de modă și manufactură.

Noutățile sesonului trebuesc admirate, criticate și studiate. A vorbi despre toaleta cutarei primadone, cutarei baronese, e astădi chie, a se posă și portretă în toaleta în care s'au serbat triumfe. în care a fost

admirată, e caprițul damelor elegante și de modă. Aș pute, stimate cetitóre, ca să ve enarez una și alta din extravaganța și luxul modei presinte, a face acésta inse nu-mi permite spațiul: póte de altădată, acuma voi a ve descrie și caracterisá in câteva trăsuri moda sesonului de primăveră.

Stofele cele mai noue sânt carirte, quadrolate, cu linii orizontali, bordire late séu brodate en relief cu mêtasă séu perle de lemn séu iet. Pentru dame cari pot să dea pentru o toaletă câteva sute, a creat moda toalete fórté elegante, de catifea cu brodăriá, cari se pórtă cu o polonesă cevași deschisă inainte. Rochia la atari toalete e inainte aprópe mai tótă acoperită cu brodăriá lucrată in relief, talia are inainte un plastron de cheniliá, ér polonesa atât de ambe părțile, cât și inderept e bogat redicatá.

Atari toalete se gátesc și din postav, inse nu arată așa elegante.

Damele tinere arată o predilecțiune mare față de toaletele ridicate in stil á la Gretchen. Tașca se gátesce aprópe mai numai din catifea séu peluche, costumul din postav, poppelin, bajader séu foulé. La atare toaletă elegantă aparține și un paletó provédut cu un capișon, carele ce e drept nu armoniéză cu rochia redicatá á la Margarite, inse fiind cenușiu simplu, se pórtă totuș la dênsa.

Fórté elegante sânt costumele gátite din mêtasa așa numită Monopol, toalete acáror rochiá nu se decoréză cu nimica, de óre-ce stofa acésta grea elegantă, ce se dá așa frumos in crețe, armoniéză mai cu puține stofe. Toaletele gátite din atare stofă sânt inainte deschise așa ca să se póta observá prima rochiá cevaș mai deschisă, deoparte vin indoitiuni de cealaltă o draperiá lungă, talia o ornéză al arangiat costiș.

Stofa Monopol e trainică ca pielea, móle ca catifeua și strălucitóre ca atlasul.

Pentru mantile și Jaquet mêtasa acésta e fórté acomodatá și are acel avantaju, cá Jaquetele gátite din dênsa nu trebuesc de loc cuptușite. Intre multele stofe de pěr amintesc stofele noue de Serge cu vârste colorate late și ciucuri groși țesuți.

Stofele cele dure péroșe și trase cu lațuri mici nu se pré pórtă așa tare, dincontră sânt fórté căutate érăși stofele cele netede de postav fin și cachemir, ornate cu arabescuri țesute și mohair.

Stofe de pěr cu vârste de peluche (verde rusesc cu bordo, bronce cu marine, brun cu auríu, albastru ca safírul cu cuivre) încă se prelucrá, asemene și poppelin de pěr combinat cu mêtasă netedă, precum și stofa Toil de chève cu catifea intunecatá.

Stofele brodate cu desine de palmi se intrebuintéză nunumai la gătirea toaletelor de casă, ci combinate cu catifea și terno neted și pentru costume de stradă. Talia și mánecile unei atari toalete se gátesc din stofă desinatá, ér talia, precum si o vârsta lată ce ornéză rochia, sânt din catifea, precând vesta și tunica dinainte și inderept din terno neted. Toaleta mai elegantă de casă se gátesce din dantele și se decoréză cu perle strălucitóre in tóte nuanțele.

Valeria.

Logograf.

De Ida Benedec.

Din urmátórele 34 silabe:

Mar, ra, al, lev, trat, ra, nim, ho, tru, e, la, na, me, ki, e, li, ni, a, ra, va, lah, detz, ro, ta, ri, te, chi, ga, e, fe, ai, re, rez. stil.
să se formeze 13 cuvinte, a căror litere inițiale cetite

de sus in jos, și cele finale cetite de jos in sus să dea numele a doi principii români.

Silabele ordinate dau urmátórele:

1. Un instrument de care se folosesc literații,
2. Un locaș al muselor,
3. Un verb de conjugarea primă,
4. O cetate in Italia nordică,
5. Numele de botez al unui literat mare frances.
6. Un accid,
7. O provincie in America sudică,
8. Un cuvânt pentru a insemná conceptul de incepător in óre-care măestrie,
9. Un literat român,
10. Un nume femeesc.
11. Un ȕeu al musulmanilor,
12. Un mare comandant austriac,
13. Un nume bărbătesc.

Terminul de deslegare e 22 aprilie. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte intre deslegători.

*

Deslegarea ghiciturei de litere din nr. 50.

Pe când frunța 'ngălbenită
Pe crângă muriá.
Inima-mi intinérítă
Vesel te iubiá.

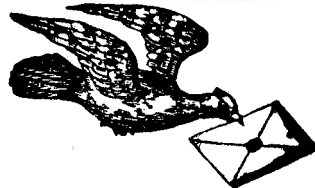
Ađi pe crângă cu plăcere
Frunța vei zări,
Ađi inima-mi de durere
Póte va muri.

M. D. Cornea.

Deslegare bună primirám dela dómnele și domni-sórele Emilia Anderco n. Roman, Emilia Pop n. Marcus, Mariți Lucretia Pușcariu, Aurelia Oltean n. Stoia, Emilia Onciu n. Ciavoșchi, Ana Stețiu n. Roman, Iosefina Popescu, Amalia Crișan.

Premiul fu dobândit de dra Amalia Crișan.

Poșta Redacțiunii.

Tergu-Frumos. Se 'nțelege de sine, cá vom primi totdeuna bucuos.

Versurile: Blăstemul sedusului. Nimic nu mai remâne. Nu șei cum te iubesc! — sânt niște incercări primitive. Dórá mai târđiu, după ce vei fi făcut studii de limbă și de poesie.

Reșița. Ne pare reu, cá nu

ve putem impliní cererea.

Petersburg. V'am trimis o scrisóre particulará.

Dnei A. P. Ve mulțámim.

Paris. Merci.

Drei M. O. Ve felicitám. Am scris indatá la adresa indicatá.

Dr. Br!

Călindarul săptămânei.

Ȑiua sept.	Călindarul vechiu	Călind nou
	Dumineca a 5-a in Páresemi. Marcu c. 10, gl. 5, sft. 2.	
Duminecă	30 Cuv. Ioan Șcár.	11 Leo c. mare
Luni	31 Cuv. Ipatie	12 Iuliu
Marti	1 Cuv. Maria Egipteanca	13 Iustin
Mercuri	2 Cuvios. Par. Tit	14 Tiburtiu
Joi	3 Cuv. Pár. Nichita	15 Anastasie
Vineri	4 Cuv. Pár. Iosif	16 Aron
Sâmbătă	5 M. Teod. și Agatop.	17 Rudolf

Trelluniul Ianuarie—martie incheiându-se cu numerul acesta, aceia a căror abonamente espiră acuma, sânt rugați a ce innoi de timpuriu. Cei ce nu mai vor să fie abonați, binevoiescă a ne avisá prin o cartă de corespundintă, ori a ne innapoiá nrul vitor.

Proprietar, redactor respundător și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tiparul lui Otto Húgel in Oradea-mare.